



دانشگاه مازندران

آیین‌نامه‌ی آموزشی

و

شیوه‌نامه‌ی اجرایی^۱

دوره های کاردانی، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته

برای ورودی‌های **۱۳۹۳** و بعد از آن

^۱ شیوه‌نامه‌ی اجرایی مصوب شورای آموزشی دانشگاه مورخ ۱۳۹۴/۰۶/۲۳ است که در این مجموعه به صورت خط دار مشخص شده است.

مقدمه

به استناد بندهای ۲، ۸ و ۱۲ ماده‌ی ۳ آیین‌نامه‌ی شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، مصوب ۹۳/۰۷/۲۸، آیین‌نامه‌ی زیر تدوین و به اجرا گذاشته می‌شود:

ماده‌ی ۱. هدف

هدف از تدوین این آیین‌نامه، تنظیم امور آموزش دانشگاه برای تربیت نیروی انسانی متخصص و متعهد و متناسب با نیازهای جامعه و ایجاد هماهنگی در فعالیت‌های آموزشی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور و استفاده بهینه از ظرفیت‌های موجود در ارتقای کیفیت آموزشی دانشجویان است.

ماده‌ی ۲. تعاریف

۱. **وزارت:** منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.
۲. **دانشگاه:** منظور هر یک از دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی (اعم از دولتی و غیردولتی) است که دارای مجوز تأسیس از مراجع ذی‌ربط بوده و مجری هریک از دوره‌های کاردانی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته هستند.
۳. **آموزش رایگان:** منظور آموزش دانشجو در طول سنوات مجاز دوره‌ی تحصیلی بدون پرداخت هزینه در دانشگاه‌هایی است که از بودجه‌ی عمومی دولت استفاده می‌کنند.
۴. **دانشجو:** فردی است که در یکی از دوره‌های آموزش عالی برابر ضوابط معین، پذیرفته شده، ثبت نام کرده و مشغول تحصیل است.
۵. **حضور:** منظور شیوه‌ای از آموزش است که دانشجو به صورت تمام وقت در فعالیت‌های آموزشی دانشگاه شرکت می‌کند.
۶. **غیر حضور:** منظور شیوه‌ای از آموزش است که حضور فیزیکی دانشجو در فعالیت‌های آموزشی الزامی نیست.
۷. **نیمه حضور:** منظور شیوه‌ای از آموزش است که بخشی از آن به صورت حضور و بخشی از آن به صورت غیر حضور انجام می‌شود.
۸. **راهنمای آموزشی:** عضو هیأت علمی آگاه و مسلط به امور آموزشی است که از سوی دانشگاه انتخاب می‌شود تا راهنمای تحصیلی دانشجو از تاریخ ورود تا دانش‌آموختگی باشد.

۹. **برنامه‌ی درسی:** منظور مجموعه‌ی به‌هم‌پیوسته‌ای از دروس هر رشته تحصیلی است که هدف مشخصی را دنبال می‌کند و برنامه‌ی آن توسط شورای عالی به تصویب رسیده‌است.

۱۰. **واحد درسی:** میزان درسی است که مفاد آن برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی یا آزمایشگاهی ۳۲ ساعت، کارگاهی یا عملیات میدانی (بازدید علمی) ۴۸ ساعت، کارورزی یا کار در عرصه ۶۴ ساعت و کارآموزی ۱۲۰ ساعت در طول یک نیمسال تحصیلی یا دوره‌ی تابستانی و طبق برنامه‌ی درسی مصوب اجرا می‌شود.

۱۱. **درس جبرانی:** درسی است که به تشخیص گروه آموزشی، گذراندن آن برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجو، در آغاز دوره‌ی تحصیلی مربوط ضروری است.

تبصره: منظور از دروس جبرانی در دوره‌ی کارشناسی، دروس پیش‌نیاز است که حسب نمرات خام

آخذ شده‌ی داوطلب در کنکور سراسری، بر اساس دستورالعمل ثبت نامی، دانشجو ملزم به آخذ آن است.

۱۲. **رشته‌ی تحصیلی:** یکی از شعب فرعی از گروه‌های علمی است که به لحاظ موضوع کاملاً مشخص است و از موضوعات گروه‌های علمی دیگر متمایز بوده و حداقل به یک کارایی مشخص می‌انجامد.

۱۳. **گرایش تحصیلی:** هر یک از شعب یک رشته‌ی تحصیلی که ناظر بر تخصص آن باشد که اختلاف دروس در دو گرایش از یک رشته نباید از ۷ درصد کل واحدهای رشته کمتر و از ۳۰ درصد کل واحدها بیشتر باشد.

۱۴. **دوره‌ی کاردانی پیوسته:** دوره‌ی تحصیلی که پس از دوره‌ی متوسطه آغاز می‌شود و شامل دانش-آموختگانی است که بدون گذراندن دوره‌ی پیش‌دانشگاهی وارد دوره‌ی کاردانی شده و حداقل با گذراندن ۶۸ واحد درسی طبق برنامه‌ی درسی مصوب به دریافت مدرک کاردانی نائل می‌شود.

۱۵. **دوره‌ی کاردانی ناپیوسته:** دوره تحصیلی که پس از دوره‌ی متوسطه آغاز می‌شود و شامل دانش-آموختگانی است که با گذراندن دوره‌ی پیش‌دانشگاهی وارد دوره‌ی کاردانی شده و حداقل با گذراندن ۶۸ واحد درسی طبق برنامه‌ی درسی مصوب به دریافت مدرک کاردانی نائل می‌شود.

۱۶. **دوره کارشناسی پیوسته:** دوره تحصیلی است که پس از دوره متوسطه آغاز می‌شود و حداقل با گذراندن ۱۳۰ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کارشناسی منتهی می‌شود.

۱۷. دوره‌ی کارشناسی ناپیوسته: دوره‌ی تحصیلی است که پس از دوره‌ی کاردانی (پیوسته و ناپیوسته) آغاز می‌شود و حداقل با گذراندن ۶۸ واحد درسی طبق برنامه‌ی درسی مصوّب به دریافت مدرک کارشناسی منتهی می‌شود.

۱۸. گروه آزمایشی: مجموعه رشته‌های مختلف تحصیلی در دوره‌ی متوسطه است که با توجه به مواد آزمون مشترک، دسته‌بندی می‌شوند.

۱۹. گروه آموزشی: بنیادی‌ترین واحد سازمانی دانشگاهی متشکل از تعدادی عضو هیأت علمی دارای تخصص مشترک در یک رشته‌ی علمی است که با ایجاد و راه‌اندازی آن رشته‌ی تحصیلی، در دانشگاه تشکیل می‌شود.

۲۰. شورای آموزشی: یکی از شوراهای تخصصی اولین سطح سیاستگذاری بخشی دانشگاه می‌باشد که در حوزه‌ی معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی به ریاست معاون آموزشی تشکیل می‌شود و نسبت به سیاستگذاری و برنامه‌ریزی به منظور ایجاد هماهنگی در امور اجرایی در بخش مربوط و ارائه به شورای دانشگاه و هیأت رئیسه اقدام می‌نماید. شورای آموزشی می‌تواند اختیارات مشخص شده در این آیین‌نامه را به گروه آموزشی یا کمیته‌ی منتخب تفویض کند.

۲۱. دانش‌آموخته: فردی است که یکی از دوره‌های تحصیلی را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین، گواهی یا مدرک تحصیلی مربوط را دریافت کرده‌باشد.

۲۲. نیمسال تحصیلی: هر نیمسال تحصیلی شامل ۱۶ هفته آموزش و ۲ هفته امتحانات پایانی است.

۲۳. دوره‌ی تابستان: شامل ۶ هفته آموزش و ۱ هفته امتحانات پایانی است.

ماده‌ی ۳. شرایط عمومی و اختصاصی ورود به دوره

۱-۳. داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی برابر مصوّبات وزارت.

۲-۳. احراز توانمندی علمی مطابق مقررات وزارت.

ماده‌ی ۴. نحوه‌ی اجرای دوره

آموزش در دانشگاه مبتنی بر نظام واحدی است و به زبان فارسی انجام می‌شود.

تبصره: دانشگاه اختیار دارد در صورت توانایی، برنامه‌ی درسی مصوّب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی را منحصراً برای دانشجویان خارجی، در صورتی که به حد نصاب لازم برای تشکیل کلاس برسد، با رعایت ضوابط و مقررات مربوط، به زبان انگلیسی ارائه نماید.

ماده‌ی ۵. دانشگاه موظف است، برنامه‌های آموزشی و درسی مصوّب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی وزارت را برای دوره‌ای که در آن با مجوز شورای گسترش آموزش عالی دانشجو پذیرفته است، اجرا نماید.

تبصره. دانشگاه اختیار دارد حداکثر ده درصد از واحدهای درسی هر دوره را با اولویت دروس پایه و عمومی، به-جز دروس مجموعه معارف اسلامی و فارسی عمومی، به صورت الکترونیکی (مجازی) با تأکید بر محتوای الکترونیکی و رعایت استانداردهای مصوّب وزارت ارائه نماید.

ماده‌ی ۶. دانشگاه موظف است، برای هدایت تحصیلی دانشجو از زمان پذیرش، یکی از مدرّسان مرتبط با رشته-ی تحصیلی دانشجو را به عنوان راهنمای آموزشی تعیین و اعلام کند.

تبصره‌ی ۱. مدیران هریک از گروه‌های آموزشی موظف هستند با تأیید شورای آموزشی گروه، نسبت به تعیین اعضای هیأت علمی، به عنوان استاد راهنمای آموزشی دانشجویان، به اقتضای گروه‌های آموزشی اقدام و نتیجه‌ی هدایت تحصیلی را به معاونت آموزشی دانشکده ارسال نمایند.

تبصره‌ی ۲. استاد راهنمای آموزشی وظیفه‌ی هدایت تحصیلی دانشجویان تحت راهنمایی خود را در موضوعات مختلف، نظیر انتخاب واحد، رعایت پیش‌نیاز، حذف و اضافه، حذف اضطراری و... تا دانش‌آموختگی بر عهده دارد.

تبصره‌ی ۳. دانشجویان تحت هدایت تحصیلی هریک از استادان راهنما در طول سنوات تحصیلی، موظف به مراجعه به استاد راهنمای آموزشی و برخورداری از نظرات آموزشی او و رعایت آن هستند؛ در غیر این صورت، تبعات آموزشی بر عهده‌ی دانشجو خواهد بود.

ماده‌ی ۷. دانشجو در هر نیمسال تحصیلی لازم است حداقل ۱۲ و حداکثر ۲۰ واحد درسی انتخاب کند. حداکثر واحد مجاز انتخابی در دوره‌ی تابستان ۶ واحد درسی است.

تبصره‌ی ۱. اگر میانگین نمرات دانشجویی در یک نیمسال تحصیلی حداقل ۱۷ باشد، در این صورت، دانشجو با تأیید گروه آموزشی در نیمسال تحصیلی بعد می‌تواند حداکثر تا ۲۴ واحد درسی را اخذ نماید.

تبصره ۲. چنانچه دانشجو در نیمسال آخر برای دانش آموختگی، حداکثر ۲۴ واحد درسی باقی داشته باشد، به شرطی که میانگین کل وی بالای ۱۰ باشد، می تواند تا ۲۴ واحد درسی اخذ نماید.

تبصره ۳. در شرایط خاص که دانشجو با گذراندن حداکثر ۸ واحد درسی دانش آموخته شود، با تأیید گروه آموزشی، می تواند واحدهای مذکور را در دوره ی تابستان اخذ نماید.

تبصره ۴. دانشجو همزمان نمی تواند از مفاد تبصره ی ۲ و ۳ این ماده استفاده کند.

تبصره ۵. در صورتی که واحدهای انتخابی یا باقیمانده ی دانشجو در پایان هر نیمسال به تشخیص گروه آموزشی، بنا به دلایل موجه و خارج از اراده ی دانشجو به کمتر از ۱۲ واحد درسی برسد، در این صورت، این نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل در سنوات تحصیلی وی محسوب می شود، اما در مشروط شدن یا ممتاز شدن دانشجو (موضوع تبصره ی ۱ همین ماده) بی تأثیر است (به عبارت دیگر، در شرایط مذکور، اگر میانگین دانشجو کمتر از ۱۲ شد، مشروط نیست و اگر ۱۷ و بالاتر شد، ممتاز محسوب نمی شود).

ماده ی ۸. در صورتی که دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی برای دانش آموختگی حداکثر دو درس نظری داشته باشد، با تأیید گروه آموزشی و با رعایت سقف واحدهای آن نیمسال (موضوع تبصره های ۲ و ۳ ماده ی ۷) می تواند دروس را به صورت معرفی به استاد در آن نیمسال یا دوره ی تابستان بگذراند.

تبصره. چنانچه دانشجویی قبلاً یک درس عملی- نظری را اخذ، ولی نمره ی قبولی کسب نکند، اما دوره ی عملی درس فوق را گذرانده باشد، می تواند با رعایت مفاد این ماده، بخش نظری آن درس را به صورت معرفی به مدرس مربوط و یا مدرسانی که شورای گروه آموزشی پیشنهاد می کند، اخذ نماید.

ماده ی ۹. چگونگی و ترتیب ارائه ی تمامی دروس هر دوره و هر رشته با رعایت پیش نیاز (تقدم و تأخر) هر درس طبق برنامه ی درسی مصوب، بر عهده ی گروه آموزشی است.

تبصره ۱. دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی از رعایت مقررات مربوط به این ماده معاف است.

تبصره ۲. در صورتی که دانشجو در درسی نمره ی قبولی کسب ننماید، می تواند در نیمسال های بعد، آن درس را همزمان با دروس بعدی آن، اخذ نماید. در صورت قبولی در درس یا دروس بعدی و عدم قبولی در درس پیش- نیاز، نمرات دروسی که این درس پیش نیاز آن است، پذیرفته می شود.

ماده ۱۰. تعداد واحدهای جبرانی با تشخیص گروه آموزشی صرفاً برای دوره‌ی کارشناسی ناپیوسته، حداکثر ۶ واحد می‌باشد و نمره‌ی دروس جبرانی در میانگین نیمسال و کل محاسبه نمی‌شود.

تبصره: دانشگاه اختیار دارد برای دانش‌آموختگان دوره‌ی کاردانی پیوسته (فاقد مدرک پیش‌دانشگاهی) که میانگین کل آن‌ها زیر ۱۴ است و در دوره‌ی کارشناسی ناپیوسته در رشته‌ی غیر مرتبط (به تشخیص گروه آموزشی) پذیرفته شده‌اند، حداکثر ۲۰ واحد درسی جبرانی ارائه کند. نمره‌ی این دروس در میانگین نیمسال و کل محاسبه نمی‌شود.

ماده ۱۱. آموزش رایگان برای هردانشجو، در هر دوره‌ی تحصیلی صرفاً یک بار و در یک رشته‌ی تحصیلی امکان پذیر است.

ماده ۱۲. دانشجوی مشمول آموزش رایگان در دانشگاه‌های دولتی، در صورت حذف یا عدم کسب نمره‌ی قبولی در هر درس، برای انتخاب مجدد آن درس، در صورتی که سنوات مجاز تحصیلی دانشجو تمام شده‌باشد، موظف به پرداخت هزینه‌ی مربوط، طبق مصوبه‌ی هیأت امنای دانشگاه می‌باشد.

ماده ۱۳. دانشجوی مشمول این آیین‌نامه می‌تواند در دوره‌های غیرحضورى که منتهی به مدرک تحصیلی می‌شود، مطابق مصوبات مربوط به صورت هم‌زمان تحصیل کند.

تبصره. تحصیل هم‌زمان دانشجویان استعدادهای درخشان براساس مصوبات شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت انجام می‌شود.

ماده ۱۴. برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری در باره‌ی چگونگی و زمان حذف و اضافه، حذف اضطراری دروس، اعلام و ثبت نمره، تاریخ تجدید نظر و غیره، به قرار زیر انجام می‌شود:

۱-۱۴. چگونگی و زمان حذف و اضافه، حذف اضطراری دروس، اعلام و ثبت نمره، تاریخ تجدید نظر و غیره، بر اساس تقویم آموزشی و مصوبات شورای آموزشی دانشگاه، به اقتضای نیمسال‌های تحصیلی، اعلام خواهد شد.

۲-۱۴. دانشجو می‌تواند در هر نیمسال تحصیلی، حداکثر دو هفته پس از شروع نیمسال، یک یا دو درس را انتخاب، حذف یا جابه‌جا نماید، مشروط بر آن که تعداد واحدهای وی از سقف مجاز، کمتر یا بیشتر نشود.

ماده ۱۵. مدت مجاز تحصیل در دوره‌های کاردانی (اعم از پیوسته و ناپیوسته) و کارشناسی ناپیوسته ۲ سال، و در دوره‌های کارشناسی پیوسته ۴ سال است.

تبصره ۱. دانشگاه اختیار دارد در شرایط خاص و با تصویب شورای آموزشی دانشگاه، مدت مجاز تحصیل را حداکثر یک نیمسال برای دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته و حداکثر دو نیمسال برای دوره‌ی کارشناسی پیوسته، افزایش دهد و چنانچه دانشجو در این مدت دانش آموخته نشود، از ادامه‌ی تحصیل محروم خواهد شد.

تبصره ۲. هزینه‌ی افزایش سنوات تحصیلی، طبق تعرفه‌ی مصوب هیأت امنای دانشگاه از دانشجویان مشمول آموزش رایگان دریافت می‌شود.

تبصره ۳. شورای آموزشی دانشگاه به امور آموزشی دانشگاه اختیار می‌دهد تا در خصوص اجرای تبصره ۱ ماده‌ی فوق، در صورت درخواست دانشجو، اقدام لازم را به عمل آورد.

ماده ۱۶. ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس توسط مدرس آن درس و بر اساس حضور و فعالیت در کلاس، انجام تکالیف و نتایج امتحانات انجام می‌شود و به صورت عددی از صفر تا بیست محاسبه می‌شود.

تبصره ۱. برگزاری آزمون کتبی برای دروس نظری، الزامی است.

تبصره ۲. نمرات دروس تمرین دبیری، کارآموزی، کارورزی، عملیات صحرایی، کار در عرصه و دروسی که در برنامه‌ی درسی مصوب با پروژه ارائه می‌شود، در صورتی که به تشخیص مدرس و تأیید گروه آموزشی مربوط، تکمیل آن‌ها در طول یک نیمسال تحصیلی میسر نباشد، ناتمام تلقی می‌شود، قطعی شدن نمره‌ی ناتمام، مطابق تبصره ۳ همین ماده انجام می‌شود.

تبصره ۳. درس ناتمام باید بلافاصله در نیمسال بعدی تمدید شود و در این حالت واحدهای آن در سقف واحدهای نیمسال بعدی محاسبه نمی‌شود.

تبصره ۴. نمره‌ی درس ناتمام حداکثر تا دو هفته قبل از شروع امتحانات نیمسال بعد باید اعلام گردد.

تبصره ۵. نمره‌ی درس ناتمام در کارنامه‌ی نیمسال قبلی ثبت می‌گردد.

تبصره ۶. با اعلام نمره‌ی ناتمام، حتماً باید وضعیت آموزشی نیمسال قبلی دانشجو مشخص شده و مقررات مشروطی و نظایر آن، اعمال گردد.

ماده ۱۷. حضور دانشجو در تمام جلسات درس دوره‌های حضوری، الزامی است.

تبصره ۱. اگر دانشجو در درسی بیش از $\frac{۳}{۱۶}$ جلسات یا در جلسه‌ی امتحان پایان نیمسال آن درس، غیبت کند، چنانچه غیبت دانشجو به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه غیرموجه تشخیص داده شود، نمره‌ی آن درس، صفر

و در صورت تشخیص موجه، آن درس حذف می‌شود. در این صورت، رعایت حد نصاب ۱۲ واحد در طول نیمسال برای دانشجو، الزامی نیست، ولی نیمسال مذکور به‌عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات وی محسوب می‌شود. تبصره‌ی ۲. در شرایط خاص، حذف تمام دروس یک نیمسال تحصیلی با درخواست کتبی دانشجو و تأیید شورای آموزشی دانشگاه، قبل از شروع امتحانات و با احتساب در سنوات تحصیلی، امکان‌پذیر است.

توضیح: دانشجو موظف است درخواست و مستندات مربوط به حذف دروس یک نیمسال را حداقل یک ماه قبل از شروع امتحانات به گروه آموزشی مربوط تسلیم نماید تا جهت اتخاذ تصمیم به امور آموزشی دانشگاه ارسال گردد. امور آموزشی دانشگاه موظف است تا دو هفته قبل از شروع امتحانات، نتیجه را به دانشکده ابلاغ نماید.

تبصره‌ی ۳. دانشجو می‌تواند با رعایت مفاد تبصره‌ی ۱ این ماده، در صورت اضطرار، تا دو هفته قبل از شروع امتحانات پایان نیمسال، صرفاً یک درس نظری را با تأیید گروه آموزشی حذف کند، به شرط آن که تعداد واحدهای باقیمانده‌ی دانشجو کمتر از ۱۲ واحد نشود.

تبصره‌ی ۴. در شرایط اضطراری و در صورت بروز اتفاقات پیش‌بینی نشده برای دانشجو در ایام امتحانات، که منجر به عدم شرکت وی در امتحان تعدادی از دروس گردد، لازم است درخواست دانشجو به انضمام مستندات و اظهار نظر شورای آموزشی دانشکده، حداکثر یک هفته بعد از پایان امتحانات نیمسال تحصیلی، جهت اتخاذ تصمیمات لازم، به آموزش دانشگاه ارسال گردد و پس از انقضای این مهلت، درخواست وی به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه، قابل بررسی است.

تبصره‌ی ۵. در شرایط خاص و در صورت عدم استفاده از مفاد تبصره‌ی ۳ ماده‌ی ۱۷، دانشجو مجاز به حذف یک درس با شرایط زیر می‌باشد:

۱. دانشجوی نیمسال آخر نباشد.

۲. در آن درس، غیبت بیش از حد مجاز نداشته‌باشد.

۳. آن درس پیش‌نیاز دروس نیمسال جاری نباشد.

۴. با تأیید استاد درس و استاد راهنمای تحصیلی باشد.

۵. دانشجو مجاز است تا آخرین روز اداری امتحان درس مربوط، درخواست خود را به آموزش دانشکده تحویل نماید.

۶. دانشجوی در طول سنوات تحصیلی، مجاز است حداکثر دو بار از مفاد این تبصره استفاده نماید.

۷. در صورتی که دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی خود، با اختیار و بدون دلیل موجه، نسبت به حذف یک یا چند درس اقدام نماید، مشمول تبصره ۲ ماده ۷ و تبصره ۹ ماده ۹ نبوده و باید سقف واحدهای خود را بر اساس ماده ۷ و ماده ۹ رعایت نماید.

۸. حذف اضطراری در صورتی قطعی می‌گردد که فیش شهریه‌ی واریز شده به آموزش دانشکده تحویل داده‌شود. مبلغ شهریه براساس تعرفه‌ی سال ورود دانشجو است.

ماده ۱۸. حداقل نمره‌ی قبولی در هر درس ۱۰ است.

تبصره ۱. دانشجویی که در هر نیمسال در یک یا چند درس نمره‌ی قبولی کسب نکند، چنانچه در نیمسال‌های بعدی، درس یا دروس مذکور را با نمره‌ی قبولی بگذراند، نمره یا تمام نمره‌های مردودی قبلی در ریزنمرات تحصیلی دانشجو، فقط ثبت و باقی می‌ماند، اما این نمره‌ها در محاسبه‌ی میانگین کل دوره بی‌اثر و صرفاً آخرین نمره‌ی قبولی در آن درس ملاک محاسبه‌ی میانگین کل دوره خواهد بود.

تبصره ۲. گذراندن دروس با استفاده از تبصره ۱، صرفاً برای محاسبه‌ی میانگین کل دوره‌ی تحصیلی در هنگام دانش‌آموختگی می‌باشد و مشروطی دانشجو در نیمسال‌های قبل را خنثی نمی‌کند.

تبصره ۳. تسهیلات این ماده شامل دانشجویانی که به دلیل تقلب و با حکم کمیته‌ی انضباطی، نمره‌ی مردودی دریافت می‌کنند، نمی‌شود.

تبصره ۴. مدرّس هر درس موظف است، گزارش نمره‌ی ارزیابی نهایی درس دانشجویان را حداکثر ظرف مدت

۱۰ روز بعد از تاریخ برگزاری امتحان پایان نیمسال آن درس، در سامانه‌ی آموزشی ثبت موقت نماید، به نحوی

که ۷۲ ساعت فرصت تقاضای تجدید نظر برای دانشجو وجود داشته‌باشد. بدیهی است در فاصله‌ی زمانی کمتر از

۷۲ ساعت، ثبت موقت نمره در سیستم امکان‌پذیر نیست.

ماده ۱۹. چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۲ باشد، دانشجو در آن نیمسال مشروط تلقی می‌شود و در نیمسال بعدی، می‌تواند حداکثر تا ۱۴ واحد درسی انتخاب کند.

تبصره: چنانچه دانشجویی در دوره‌ی کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، ۲ نیمسال و در دوره‌ی کارشناسی پیوسته ۳ نیمسال، اعم از متوالی یا متناوب مشروط شده‌باشد، از تحصیل محروم می‌شود.

ماده ۲۰. دانشجو می‌تواند با رعایت سنوات مجاز تحصیل، در دوره‌ی کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، یک نیمسال و در دوره‌ی کارشناسی پیوسته حداکثر دو نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

تبصره ۱. مدت مجاز مرخصی زایمان، دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوات تحصیلی است.

برای استفاده از این تبصره، موافقت با مرخصی زایمان، منوط به ارائه‌ی گواهی ولادت یا شناسنامه‌ی مادر و فرزند بوده و ارائه‌ی مدارک دیگری لازم نیست.

تبصره ۲. مدت مجاز مرخصی پزشکی، در صورت تأیید پزشک معتمد دانشگاه و شورای آموزشی، حداکثر دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوات تحصیلی است.

تبصره ۳. بررسی سایر مصادیق مرخصی تحصیلی (مانند مأموریت همسر یا والدین و...) حداکثر تا دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوات مجاز، در اختیار شورای آموزشی دانشگاه است.

تبصره ۴. دانشجو می‌تواند با تشخیص شورای آموزشی دانشگاه از مجموع مرخصی‌های مذکور در این ماده و تبصره‌های مندرج در آن بهره‌مند شود.

تبصره ۵. تقاضای مرخصی تحصیلی باید به صورت کتبی و حداقل دو هفته قبل از شروع نام‌نویسی هر نیمسال، توسط دانشجو به اداره‌ی آموزش دانشکده تسلیم گردد.

ماده ۲۱. ثبت نام نکردن دانشجو در هر نیمسال تحصیلی، انصراف از تحصیل محسوب می‌شود.

تبصره: تصمیم‌گیری در مورد بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل بر عهده شورای آموزشی یا کمیته‌ی منتخب شورای آموزشی دانشگاه است.

شورای آموزشی دانشگاه می‌تواند بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل را به مدیریت آموزشی دانشگاه تفویض اختیار نماید.

ماده ۲۲. دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، درخواست انصراف خود را باید شخصاً و به صورت کتبی به اداره‌ی آموزش دانشگاه تسلیم کند. دانشجو مجاز است فقط برای یک بار و تا دو ماه از تاریخ ارائه‌ی درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد؛ در غیر این صورت، پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف از تحصیل وی صادر می‌شود.

ماده ۲۳. دانشجوی دوره‌های کاردانی و کارشناسی‌پیوسته با داشتن شرایط زیر می‌تواند از یک رشته یا

گرایش به رشته یا گرایش دیگر تحصیلی **در همان دانشگاه** تغییر رشته یا گرایش دهد:

الف) وجود رشته یا گرایش مورد تقاضای دانشجو در دانشگاه.

ب) موافقت گروه آموزشی مبدأ و مقصد و با تأیید شورای آموزشی دانشگاه.

ج) کمتر نبودن نمره‌های اکتسابی دانشجو در آزمون سراسری گروه آزمایشی ذی‌ربط از نمره‌ی آخرین فرد

پذیرفته‌شده در آن رشته یا گرایش در دانشگاه و در سال پذیرش با تأیید سازمان سنجش آموزش کشور.

د) امکان ادامه‌ی تحصیل دانشجو در رشته یا گرایش جدید در سنوات مجاز باقیمانده.

تبصره: دانشجو در هر دوره‌ی تحصیلی **صرفاً** برای یک بار می‌تواند با رعایت شرایط این ماده، تغییر رشته یا

گرایش دهد.

ماده ۲۴. تغییر رشته از دوره‌های پایین به دوره‌های بالاتر، از غیردولتی به دولتی، از شبانه به روزانه، از غیر-

حضور به نیمه‌حضور و حضوری ممنوع است، ولی برعکس آن، مجاز است.

تبصره ۱. تغییر رشته‌ی دانشجویی که پذیرش وی در دوره از طریق بدون آزمون می‌باشد، به رشته‌هایی که

پذیرش در آن‌ها از طریق آزمون سراسری صورت گرفته باشد، ممنوع است.

تبصره ۲. تغییر رشته‌ی دانشجویی که پذیرش وی در دوره از طریق بدون آزمون باشد، به رشته‌های بدون

آزمون، از طریق کمیسیون موارد خاص دانشگاه بلامانع است^۱.

ماده ۲۵. تغییر رشته‌ی دانشجو در دوره‌ی کارشناسی‌ناپیوسته، ممنوع است، اما تغییر گرایش با داشتن

شرایط و ضوابط ذکر شده در ماده‌ی ۲۳ امکان‌پذیر است.

ماده ۲۶. میهمانی و انتقال دانشجو مطابق آیین‌نامه‌ی میهمانی و انتقال دانشجویان دوره‌های کاردانی و

کارشناسی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی دولتی و غیردولتی مصوب وزارت انجام می‌گیرد.

ماده ۲۷. انتقال توأم با تغییر رشته یا گرایش در صورت احراز شرایط (موضوع مواد ۲۵، ۲۶، ۲۷ و ۲۸) و با

کسب موافقت دانشگاه‌های مبدأ و مقصد، فقط برای یک بار امکان‌پذیر است.

^۱مربوط به مؤسسات است.

ماده ۲۸. معادل سازی واحدها

معادل سازی و پذیرش واحدهای درسی گذرانده شده به شرح ذیل انجام می شود:

معادل سازی و پذیرش واحدهای گذرانده شده دانشجو فقط در همان مقطع امکان پذیر است و پذیرش واحدهای مقاطع پایین تر در مقطع بالاتر، در صورت کسب مدرک در مقطع قبلی، امکان پذیر نمی باشد.

تبصره ۱. دروسی که دانشجو در رشته قبلی گذرانده است، در گروه آموزشی رشته جدید، بررسی و معادل سازی می شود و فقط دروسی از وی پذیرفته می شود که به تشخیص گروه آموزشی، با دروس رشته جدید، تا هشتاد درصد اشتراک محتوایی داشته باشد.

تبصره ۲. سقف پذیرش واحدهای درسی تا ۳۰٪ کل واحدهای دوره است و واحدهای دروس گذرانده شده با نمرات بالای ۱۲ در دانشگاه های دولتی و بالای ۱۶ در دانشگاه های آزاد و غیردولتی، مورد قبول است.

تبصره ۳. در صورت انتقال، فقط واحدهای گذرانده شده دانشجو که نمرات آن ها ۱۲ یا بالاتر است، پذیرفته می شود و پذیرفتن واحدهایی که نمره آن ها کمتر از ۱۲ است، بر عهده گروه آموزشی مقصد است.

تبصره ۴. در خصوص معادل سازی واحدهای دروس دانشجوی دانشگاه با تغییر رشته داخلی، معادل سازی دروس با نمرات حداقل ۱۰ نیز بلامانع است.

تبصره ۵. به ازای هر ۱۲ تا ۲۰ واحد از دروس معادل سازی شده، یک نیمسال از سنوات مجاز تحصیلی دانشجو کاسته می شود.

تبصره ۶. معادل سازی دروس صرفاً در شیوه های آموزشی هم عرض زیر، صورت می گیرد:

الف) واحدهای گذرانده دانشجوی حضوری به دوره های حضوری، نیمه حضوری یا غیرحضوری؛

ب) نیمه حضوری به نیمه حضوری و غیرحضوری؛

ج) غیرحضوری به غیر حضوری.

ضمناً در خصوص پذیرش واحدهای درسی، شورای آموزشی دانشگاه یا کمیته منتخب شورای آموزشی دانشگاه، تصمیم گیری می نماید.

ماده ۲۹. ملاک دانش آموختگی برای دوره های کاردانی، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته، داشتن میانگین کل حداقل ۱۲ در پایان دوره است.

تبصره. چنانچه میانگین کلّ دانشجویی پس از گذراندن تمام واحدهای درسی آن دوره، کمتر از ۱۲ باشد، تنها یک نیمسال با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی به وی فرصت داده می‌شود تا با اخذ مجدد حداکثر ۲۰ واحد از درس‌هایی که با نمره‌ی کمتر از ۱۲ گذرانده‌است، میانگین کلّ دروس اخذ شده‌ی خود را به حداقل ۱۲ برساند و مدرک تحصیلی دوره را دریافت کند؛ در غیر این صورت، از تحصیل محروم می‌شود.

ماده‌ی ۳۰. در صورتی که دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره‌ی کارشناسی پیوسته، حداقل ۶۸ واحد درسی (شامل حداکثر ۱۰ واحد دروس عمومی و مابقی از سایر دروس دوره) را با نمره‌ی قبولی گذرانده و میانگین کلّ دروس گذرانده‌ی وی ۱۲ یا بالاتر باشد، در این صورت، می‌تواند مدرک دوره‌ی کاردانی همان رشته را دریافت کند. در غیر این صورت، به دانشجوی مذکور و همچنین به دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره‌ی کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، فقط گواهی‌ای مبنی بر تعداد واحدهای گذرانده‌شده، داده خواهد شد.

تذکر مهم: در دوره‌ی کاردانی دانشنامه صادر نمی‌گردد.

تبصره‌ی ۱. در صورتی که دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته، بیش از واحدهای مورد نیاز دوره‌ی کاردانی را با نمره‌ی قبولی گذرانده باشد، در این صورت، دانشگاه دروسی را ملاک میانگین کلّ برای صدور مدرک کاردانی قرار می‌دهد که میانگین کلّ دانشجو در آن دروس، ۱۲ یا بالاتر باشد.

تبصره‌ی ۲. صدور مدرک کاردانی حسب تقاضای دانشجو و صرف نظر از وجود دوره‌ی کاردانی مصوّب در آن رشته یا مجری بودن دانشگاه محلّ تحصیل دانشجو انجام می‌شود.

ماده‌ی ۳۱. تاریخ دانش‌آموختگی، زمان ثبت آخرین نمره‌ی درس دانشجو در آموزش دانشگاه است.

ماده‌ی ۳۲. شورای آموزشی دانشگاه به کمیته‌ی منتخب شورای آموزشی اختیار می‌دهد تا پاره‌ای از موضوعات

خاص هر دانشکده را بررسی و در باره‌ی آنها تصمیم‌گیری نماید. ترکیب اعضای کمیته‌ی منتخب به قرار ذیل

است:

(۱) معاون آموزشی دانشگاه، عضو ثابت.

(۲) مدیر امور آموزشی دانشگاه، عضو ثابت.

(۳) معاون آموزشی دانشکده، عضو متغیر.

ماده ۳۳. مسؤلیت اجرای این آیین‌نامه و هرگونه پاسخ‌گویی قانونی مترتب بر آن، بر عهده‌ی دانشگاه است و نظارت بر اجرا و تفسیر مفاد آن، بر عهده‌ی معاون آموزشی وزارت است.

ماده ۳۴. این آیین‌نامه در یک مقدمه و ۳۳ ماده و ۳۴ تبصره در جلسه‌ی ۸۵۹، مورخ ۹۳/۱۲/۱۶ به تصویب شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی رسید و برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۹۳-۹۴ و پس از آن و نیز تمام دانشجویانی که در زمان ابلاغ این آیین‌نامه، شاغل به تحصیل هستند، به شرطی که خللی در تحصیل ایشان ایجاد نکند، لازم الاجراء است و تمام آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌های مغایر با آن لغو و بلا اثر اعلام می‌شود.

ماده ۳۵. مفاد این آیین‌نامه برای دانشجویان ورودی ۹۳ و بعد از آن قابل اجرا است؛ لیکن از آنجا که تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه ۱۳۹۳/۱۲/۲۴ بوده و برنامه‌ریزی برای ورودی‌های سال تحصیلی ۹۳ قبل از این تاریخ انجام گرفته، چنانچه اجرای موادی از آن صرفاً در فرایند تحصیلی ورودی‌های سال تحصیلی ۹۳ خللی ایجاد کند، مواد آیین‌نامه‌ی قبلی، حسب مورد برای این دسته از دانشجویان، قابل اجرا خواهد بود.

.....